

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: besluit van de Vlaamse Regering betreffende de inwerkingtreding artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet en artikel 144 van het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet

Artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet bepaalt dat Audit Vlaanderen toegang heeft tot alle informatie en documenten, en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties van de geauditeerde besturen. Artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet bevat een bescherming van 'klokkenluiders' bij lokale besturen.

Dat artikel werd gewijzigd bij decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet en bij het Auditdecreet van 5 juli 2013.

De inwerkingtreding van het Gemeentedecreet werd gedelegeerd naar de Vlaamse Regering (artikel 313, §1, eerste lid, van het Gemeentedecreet). Dezelfde werkwijze werd gevolgd bij het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet (artikel 144) en bij het Auditdecreet van 5 juli 2013 (artikel 22).

Totnogtoe werd artikel 267 van het Gemeentedecreet niet formeel in werking gesteld door de Vlaamse Regering. Ook de wijziging bij artikel 144 van het decreet van 23 januari 2009 werd niet in werking gesteld. Artikel 6 van het Auditdecreet, dat de laatste wijziging heeft aangebracht aan artikel 267 van het Gemeentedecreet, werd wel in werking gesteld bij artikel 47 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 oktober 2013 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap «Audit Vlaanderen» en tot wijziging van diverse besluiten.

De vraag rijst of artikel 267 van het gemeentedecreet zoals gewijzigd bij artikel 6 van het Auditdecreet nog wel in werking moet worden gesteld. De Raad van State oordeelde op 16 maart 2017 hierover het volgende in zijn advies bij dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering:

“6.1. Artikel 1, 3°, van het ontwerp strekt ertoe artikel 6 van het Auditdecreet van 5 juli 2013 in werking te doen treden. Uit artikel 47 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 oktober 2013 „tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap „Audit Vlaanderen“ en tot wijziging van diverse besluiten“ vloeit evenwel voort dat die bepaling reeds in werking is getreden op 1 januari 2014, zodat ze niet een tweede maal in werking kan worden gesteld.

6.2.1. Gelet op het voorgaande rijst de vraag of artikel 267 van het Gemeentedecreet, zoals gewijzigd bij artikel 6 van het Auditdecreet van 5 juli 2013,¹ nog wel in werking moet worden gesteld. Die wijzigingen zijn immers ingevoegd in het Gemeentedecreet waarvan de inwerkingtreding van de erin opgenomen bepalingen, onder meer dus artikel 267, overeenkomstig artikel 313, § 1, eerste lid, ervan, door de Vlaamse Regering dienen te worden geregeld. Daaruit zou kunnen worden afgeleid dat zulks ook het geval is voor de inwerkingtreding van bepalingen die ten gevolge van een wijzigend decreet, dat zelf reeds in werking is getreden, in het Gemeentedecreet zijn opgenomen. Of dat zo is, dient evenwel te worden bepaald aan de hand van de bedoeling van de decreetgever of aan de hand van de context waarin de nieuwe bepalingen vallen te situeren.

6.2.2. De vervanging van artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet bij artikel 6, 1°, van het Auditdecreet van 5 juli 2013 was ingegeven door de doelstelling om te komen tot één auditororganisatie, het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Audit Vlaanderen, die audits uitvoert bij de lokale besturen en de Vlaamse administratie.²

Naar luid van artikel 22 van het Auditdecreet van 5 juli 2013 bepaalt de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van "dit decreet". In tegenstelling tot hetgeen het geval is in artikel 313, § 1, eerste lid, van het Gemeentedecreet, wordt de Vlaamse Regering niet uitdrukkelijk gemachtigd om bij die inwerkingtreding desgevallend een onderscheid te maken tussen de verschillende bepalingen van het decreet. Die bedoeling om de Vlaamse Regering te machtigen om het decreet als geheel in werking te stellen blijkt ook uit de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot het Auditdecreet van 5 juli 2013 heeft geleid. Daarin werd immers het volgende gepreciseerd:

"Het decreet zal in principe in werking treden van zodra er een besluit is dat de oprichting van de entiteit Audit Vlaanderen verder regelt. Aangezien beide zaken aan elkaar gekoppeld zijn, wordt de bevoegdheid om dit decreet in werking te laten treden bij de Vlaamse Regering gelegd."³

Zoals vermeld, heeft artikel 47 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 oktober 2013 nagenoeg alle bepalingen⁴ van het Auditdecreet van 5 juli 2013, waaronder artikel 6 ervan, in werking gesteld op 1 januari 2014. Datzelfde besluit van 18 oktober 2013 bevat bovendien een aantal bepalingen, die eveneens in werking zijn getreden op 1 januari 2014, en waarin Audit Vlaanderen uitdrukkelijk bevoegd wordt gemaakt om audits uit te voeren bij de lokale besturen.⁵

Ten slotte moet worden vastgesteld dat artikel 6, 1°, van het Auditdecreet van 5 juli 2013 artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet volledig vervangt, zodat de inwerkingtreding van die bepaling op

---

¹ Artikel 6 van het Auditdecreet van 5 juli 2013 luidt: "In artikel 267 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 23 januari 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt: „Om zijn bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft Audit Vlaanderen toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan, en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar taken worden uitgevoerd van de besturen, vermeld in artikel 265. Audit Vlaanderen kan aan ieder personeelslid de inlichtingen vragen die voor de uitvoering van zijn opdrachten nodig worden geacht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden zo snel mogelijk en zonder voorafgaande machtiging op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.”;

2° in het tweede en het derde lid worden de woorden „de externe auditcommissie“ telkens vervangen door de woorden „Audit Vlaanderen“.

² Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2063/1, 5.

³ *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2063/1, 14.

⁴ Met uitzondering van artikel 19, eerste lid, 2°, van het Auditdecreet van 5 juli 2013, dat in werking is getreden op 18 oktober 2013.

⁵ Zie inzonderheid de artikelen 4, 1° tot 6°, en 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 oktober 2013.

1 januari 2014 geen rechtsonzekerheid veroorzaakt.

Gelet op het voorgaande moet worden aangenomen dat het in de bedoeling van de decreetgever lag om het bij artikel 6 van het Auditdecreet vervangen artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet in werking te laten treden op de datum waarop de overige bepalingen van het Auditdecreet van 5 juli 2013 en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 oktober 2013 in werking zijn getreden. Artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet moet derhalve worden geacht in werking te zijn getreden op 1 januari 2014. Er kan immers niet van worden uitgegaan dat de decreetgever zou hebben gewild dat de bepalingen die de bevoegdheidsuitbreiding van Audit Vlaanderen tot de lokale besturen regelen, gelding zouden hebben, zonder dat Audit Vlaanderen de noodzakelijke onderzoeksmaatregelen kon stellen om deze nieuwe bevoegdheden naar behoren uit te oefenen.

6.2.3. Het voorgaande gaat daarentegen niet op voor het bij artikel 6, 2°, van het Auditdecreet van 5 juli 2013 gewijzigde artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet. In dat geval zijn die wijzigingen er immers toe beperkt in artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet de woorden "de externe auditcommissie" telkens te vervangen door de woorden "Audit Vlaanderen". Er kan niet worden aangenomen dat de decreetgever met de inwerkingtreding van de tekstuele aanpassing waarin artikel 6, 2°, van het Auditdecreet van 5 juli 2013 voorziet, heeft beoogd dat ook het door die bepaling gewijzigde artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet in werking zou treden.

6.3. De conclusie is dat artikel 1, 3°, uit het ontwerp moet worden weggelaten, en dat, vermits artikel 267, eerste lid, van het Gemeentedecreet reeds in werking is getreden, artikel 1, 1°, van het ontwerp beperkt moet worden tot het tweede en derde lid van die bepaling."

Gelet op het voorgaande stelt dit besluit enkel artikel 267, tweede en derde lid, van het Gemeentedecreet en artikel 144 van het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet, in werking

De Vlaamse minister van van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS